

Č e s k ý t e l e k o m u n i k a č n í ú ř a d

se sídlem Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025

Váš dopis značky / ze dne
/14. listopadu 2023

Naše značka
ČTÚ-44580/2023-610

Vyřizuje / telefon
Ing. Hendrich/224 004 741

Praha
28. listopadu 2023

Vážená paní/Vážený pane,

Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) obdržel dne 14. listopadu 2023 Vaši žádost o poskytnutí informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, ve věci ochrany proti spam/scam volání, často robotizovaných, kdy se útočník neoprávněnou změnou volacího čísla snaží vzbudit u volacího dojem, že volá někdo jiný, typicky banka nebo podobná instituce.

K jednotlivým Vámi položeným otázkám uvádí Úřad následující.

1. „Podniká ČTÚ v této oblasti nějaké konkrétní kroky?“ Ano
2. „Připravují se nějaká nařízení nebo doporučení?“ Ano
3. „Nepřipravuje se nějaká iniciativa v této oblasti na úrovni EU?“ Úřadu není známo.

Níže Úřad poskytuje obecné informace k oblasti ochrany proti zneužití spoofingu s cílem zasadit do kontextu současnou situaci a aktivity dotčených osob v této oblasti, a to nad rámec poskytování informace podle zákona č. 106/1999 Sb.

Spoofing lze obecně popsat jako situaci, kdy se mění identifikace účastníka komunikace. V případě hlasové komunikační služby dochází k manipulaci se signalizačním parametrem CLI (Caller Line Identification), který při spojování volání přenáší informaci o volajícím (telefonní číslo) až k volanému uživateli.

Možnost změny identifikace lze využívat legitimním způsobem. Jedná se o poskytování určitých typů služeb a za předpokladu splnění určitých podmínek (např. tzv. služba CLIP, kdy dochází pro účely označení volající strany k nahrazení telefonní čísla, z něhož je volání fakticky realizováno, telefonním číslem, kterým účastník rovněž disponuje).

Současně je však stále častěji zneužívána k provádění nekalých praktik vedoucích zpravidla k poškození některé ze stran komunikace nebo osoby spojené se zaměněným telefonním číslem, pojem spoofing je tak zpravidla vnímán již pouze v tomto negativním spojení.

Řešení problematiky negativních dopadů nelegitimních případů spoofingu je komplexní záležitost s mezinárodním přesahem a aktuálně probíhá v ČR několik aktivit, které již zajišťují či

směřují k zajištění vyšší míry ochrany občanů České republiky před nekalými aktivitami využívajícími spoofingu.

V první řadě je nutné zmínit, že řada podnikatelů v elektronických komunikacích již zavedla určitá samoregulační opatření, která spočívají zpravidla v analýze příchozího provozu do jejich sítě a případné blokaci volání, u nichž existuje silné podezření na spoofing. Úřad taková opatření vítá a s podnikateli průběžně diskutuje jejich nastavení tak, aby zachycovala nekalé aktivity a umožňovala realizaci těch legitimních. Řada těchto opatření je dle informací Úřadu efektivní a zabraňuje velkému množství útoků.

Protože je potřeba zakotvit plošnou ochranu občanů České republiky, představí Úřad záměr regulačního opatření, které by bylo závazné pro všechny podnikatele poskytující hlasovou komunikační službu, aniž by přitom bránilo stávajícím či připravovaným samoregulačním opatřením. K přípravě opatření již proběhl workshop s podnikateli v elektronických komunikacích a do konce listopadu tohoto roku se uskuteční druhý workshop, kam budou kromě operátorů přizváni i zástupci dotčených orgánů veřejné správy a dalších dotčených osob (například Česká bankovní asociace). Úřad předpokládá, že na základě výsledků workshopu připraví konkrétní návrh regulačních opatření a následně zajistí jejich zakotvení do zákonných či podzákonných předpisů.

Je třeba uvést, že dotčení podnikatelé zavádějí svá individuální opatření průběžně již delší dobu v různých formách a nabízejí je zpravidla nejvíce ohroženým osobám typu bankovní instituce, orgány státní správy apod. Tyto aktivity probíhají již od roku 2021, kdy se Úřad aktivně zúčastnil projednávání první sady ochranných opatření směřujících na ochranu klientů bankovních institucí. Podnikatelé se současně snaží ve spolupráci s Úřadem a gesčním Ministerstvem průmyslu a obchodu posoudit a případně navrhnout doplnění zákona o elektronických komunikacích tak, aby měli právní jistotu v případě realizace některých zamýšlených opatření i do budoucna.

Na mezinárodní úrovni se problematice spoofingu věnuje např. organizace CEPT, jejíž pracovní skupina (v níž je účasten i zástupce Úřadu) aktuálně dokončuje doporučení opatření k omezení negativních dopadů spoofingu. Úřad si není vědom, že by v této věci byla vyvíjena regulační aktivita na úrovni Evropské Unie, a to ani ve fázi příprav.

Jak plyne z výše uvedeného, problematikou spoofingu a ochrany před jeho negativními dopady se aktivně zabývá jak Úřad, podnikatelé v elektronických komunikacích, tak gestor zákona.

S pozdravem

Ing. Hana Hankiewiczová
ředitelka odboru regulace komunikačních činností
a poštovních služeb